

Kapitalinnskudd i Hallingdal Renovasjon IKS

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Formannskap	
	Kommunestyre	

Rådmannens innstilling

Hol kommune viser til vedtak i Representantskapet for Hallingdal Renovasjon IKS i sak 3-1-2026 og vedtar et kapitalinnskudd i Hallingdal Renovasjon IKS på kr 1 831 638, Beløpet dekkes av disposisjonsfondet.

Kapitalinnskuddet utgjør kommunens forholdsmessige andel av et samlet kapitalinnskudd på kr 9 701 474, fordelt etter eierandelene i gjeldende selskapsavtale.

Saken avgjøres av

Kommunestyret

Vedlegg

- 1 Møtebok_Representantskapet_for_Hallingdal_Renovasjon_IKS - v1
- 2 Møtereferat - v1
- 3 HR - selskapsavtale 2021

Saksopplysninger

1. Bakgrunn

Representantskapet i Hallingdal Renovasjon IKS behandlet i møte 1. juni 2026 sak 3-1-2026 «Innhenting av egenkapital i Hallingdal Renovasjon IKS etter årsregnskapet 2025».

Årsregnskapet for 2025 viser et underskudd på 17,1 mill. kroner og en negativ bokført egenkapital på om lag 20,5 mill. kroner. Den negative egenkapitalen er i hovedsak knyttet til historiske pensjonsmessige forhold, nedskrivning av forbrenningsanlegget og underskudd i virksomhet utenfor selvkostområdet (næring).

Selskapets minimumsavdrag for 2026 er beregnet til 33,3 mill. kroner. Budsjettert evne til å dekke avdrag gjennom ordinær drift er 23,6 mill. kroner. Dette gir et udekket finansieringsbehov på 9 701 474 kroner. Uten tiltak vil dette redusere selskapets finansielle handlefrihet og evne til å finansiere nødvendige investeringer og låneforpliktelser. Kapitalinnskuddet på 9,7 mill. kroner innebærer ikke full dekning av tidligere underskudd eller reetablering av positiv egenkapital. Beløpet er dermed avgrenset til det mest akutte finansieringsbehovet i 2026 og innebærer ikke full rekapitalisering av selskapet.

2. Representantskapets vedtak

Styrets opprinnelige forslag var å tilføre kapital tilsvarende full dekning av negativ egenkapital. Representantskapet vurderte imidlertid også kommuneøkonomien og muligheten for å oppnå nødvendig tilslutning i eierkommunene.

Representantskapet vedtok derfor å anbefale alternativ B, som innebærer et samlet kapitalinnskudd på 9 701 474 kroner, tilsvarende det beregnede udekkede finansieringsbehovet knyttet til minimumsavdraget for 2026.

Alternativ B løser det mest akutte finansielle behovet i 2026, men innebærer samtidig at selskapet fortsatt vil ha negativ egenkapital og svakere økonomisk handlefrihet enn ved full rekapitalisering. Det innebærer også risiko for at behovet for ytterligere kapitaltilførsel må vurderes på nytt senere.

3. Fordeling mellom eierkommunene

Kapitalinnskuddet skal fordeles etter gjeldende eierandeler i selskapsavtalen.

Kommune Eierandel Kapitalinnskudd

Flå	4,68 %	454 029 kr
Krødsherad	9,41 %	912 909 kr

Hemsedal	11,20 %	1 086 565 kr
Nesbyen	13,86 %	1 344 624 kr
Hol	18,88 %	1 831 638 kr
Gol	20,94 %	2 031 489 kr
Ål	21,03 %	2 040 220 kr
Sum	100 %	9 701 474 kr

Fordelingen følger beregningen som lå til grunn for alternativ B i sak 3-1-2026.

4. Forholdet til selvkost

Kapitalbehovet er i hovedsak knyttet til forhold utenfor de lovpålagte selvkostområdene, herunder kommersiell næringsvirksomhet, forbrenningsvirksomheten og historiske pensjonsmessige forhold.

Disse kostnadene kan ikke finansieres gjennom renovasjonsgebyrene til husholdningsabonnentene. Gebyrinntektene skal dekke kostnader knyttet til de lovpålagte selvkosttjenestene, og det må derfor opprettholdes et tydelig skille mellom husholdningsrenovasjon og slam på den ene siden og konkurranseutsatt virksomhet på den andre.

Kapitalinnskudd fra eierkommunene er derfor finansieringsformen som er lagt til grunn for å håndtere kapitalbehovet.

5. Tiltak og økonomisk omstilling i selskapet

Hallingdal Renovasjon IKS har gjennom 2025 og 2026 gjennomført og igangsatt en rekke tiltak for å tilpasse virksomheten til den økonomiske situasjonen og redusere fremtidig finansiell risiko.

Den mest omfattende endringen er avviklingen av egen forbrenning av restavfall. Fra 1. august 2026 håndteres restavfallet gjennom ny behandlings- og transportløsning basert på omlasting på Kleivi og videre transport til eksternt forbrenningsanlegg. Den nye løsningen er vurdert å gi lavere kostnader enn videre egen forbrenning.

Parallelt arbeider selskapet med tilpasning av organisasjon og drift, prioritering av investeringer, oppfølging av næringsvirksomheten og tettere styring av økonomi og likviditet. Representantskapet er orientert om at den økonomiske utviklingen i 2026 så langt har vært noe bedre enn budsjett, samtidig som endelig resultat og kostnadsfordeling mellom selvkost og virksomhet utenfor selvkost først vil kunne fastslås senere.

2027 vil være det første hele driftsåret uten egen restavfallsforbrenning. Selskapet vil derfor videreføre arbeidet med kostnadstilpasning og økonomisk omstilling, og rapportere utviklingen i likviditet, resultat og kapitalbehov til styret, representantskapet og eierkommunene.

6. Behov for behandling i eierkommunene

Representantskapets vedtak innebærer en anbefaling overfor eierkommunene.

Kapitalinnskuddet må behandles og vedtas i den enkelte kommune.

I saksframlegget til representantskapet ble det vist til selskapsavtalens § 7 om innskudd fra deltakerne og § 15 om budsjettmessige forutsetninger. Det ble på denne bakgrunn lagt til grunn at kapitalinnskuddet må behandles og vedtas i de respektive kommunestyrene.

Hallingdal Renovasjon IKS ber derfor kommunedirektørene/rådmennene om å fremme sak for politisk behandling så snart som praktisk mulig, slik at kapitalinnskuddet kan gjennomføres og selskapets likviditets- og avdragsforpliktelser i 2026 kan ivaretas.

Forhold til overordnet plan

Miljøkonsekvenser

Økonomiske konsekvenser

For den enkelte kommune innebærer representantskapets vedtak et kapitalinnskudd i henhold til fordelingen i punkt 3.

Innskuddet representerer kapitaltilførsel til Hallingdal Renovasjon IKS og skal ikke belastes renovasjonsgebyrene eller selvkostområdet.

Kommunen må selv vurdere den budsjettmessige og regnskapsmessige håndteringen av innskuddet innenfor kommunens økonomireglement og gjeldende regnskapsregler.

For Hallingdal Renovasjon IKS vil kapitaltilførselen bidra til å dekke det beregnede avviket

mellom minimumsavdrag og selskapets finansieringsevne i 2026. Kapitalinnskuddet reduserer dermed den kortsiktige likviditetsrisikoen. Det vil imidlertid ikke fullt ut reetablere selskapets egenkapital, og selskapets økonomiske utvikling, likviditet og kapitalbehov vil derfor fortsatt bli fulgt tett. Eventuelt behov for ytterligere tiltak eller kapitaltilførsel vil bli lagt frem for eierne dersom den videre økonomiske utviklingen tilsier dette.

For Hol kommune er kostnaden kr 1 831 638.

Vurdering

Hallingdal Renovasjon har bedt om ekstra kapitalinnskudd i 2026. Begrunnelsen for dette er i hovedsak for lav inntjening på næringsavfall. Næringsavfall er konkurranseutsatt og derfor mener rådmannen at det er uheldig at kommunene skal subsidiere denne aktiviteten. Private aktører kan ikke gjøre det samme, og da ender det ut med konkurransevridning.

Kapitaltilførselen innebærer samtidig at selskapet fortsatt vil ha negativ egenkapital, men dette er en minimumsløsning for å sikre at selskapet opprettholder sine forpliktelser. Rådmann anbefaler at representantskapet følger opp styret, og at styret sikrer at administrasjonen i Hallingdal Renovasjon IKS viderefører arbeidet med kostnadstilpasning og økonomisk omstilling, og rapportere utviklingen i likviditet, resultat og kapitalbehov tilbake til styret, representantskapet og eierkommunene.

Som eierkommune må vi bidra gjennom representantskapet til å ta grep nå om den økonomiske situasjonen i selskapet, og gjøre tilstrekkelige tiltak for å sikre en sunn økonomisk drift.

Rådmannen vil tilrå at representantskapet i Hallingdal renovasjon IKS gjør en grundig utredning av hva som vil være de økonomiske konsekvensene for Hallingdal Renovasjon IKS av å avvikle næringsavfallsvirksomheten og Retura Val-Hall AS, sammenlignet med å videreføre den.